

Приложение №4. Инфраструктура за третиране на отпадъците в общините в Регион Бургас

Анализът на инфраструктурата за управление на отпадъците дава отговор на следните въпроси:

- Какви са тенденциите и настоящата ситуация по отношение на развитието на инфраструктура за отпадъци, която е обща за региона.
- Осигурената, изградената и в процес на планиране, осигуряване и изграждане обща за региона инфраструктура достатъчна ли е за третиране на съответния поток отпадъци на територията на региона и за постигане на съответните количествени цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, поставени пред РСУО.
- Необходима ли е допълнителна инфраструктура в региона за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, в т.ч. по потоци отпадъци и кой подход е по-ефективен - обща за целия регион или за част от региона инфраструктура или поотделно за всяка община от РСУО.
- Какви са основните изводи и препоръки за бъдещи действия.

Предмет на анализа е инфраструктурата за управление на битовите отпадъци и на утайките от ГПСОВ, тъй като управлението на тези потоци отпадъци са от компетенциите на общините.

Анализите в Националния стратегически план за строителните отпадъци показват, че съществуващата инфраструктура за подготовка и за оползотворяване на строителните отпадъци е крайно недостатъчна. Ето защо в Плана е определен индикативен капацитет на площадките за третиране на отпадъците, които трябва да се изградят. Направено е разпределение за отделните области на количествата отпадъци от строителство и разрушаване, които се очаква да бъдат приети на площадки от всички стационарни източници на образуване на отпадъци – както от бита, така и от индустриални предприятия. В резултат на това са определени 28 региона, в които са налице достатъчно количества за разполагане на стационарна площадка за приемане на отпадъци от строителство и разрушаване.

На местно-общинско ниво анализът показва:

- Община Айтос участва в РСУО-Бургас;
- Закрито е старото депо за отпадъци;
- Има изготвен проект за рекултивация;
- Осигурени са достатъчно на брой съдове за сметосъбиране;
- Осигурено е разделно събиране на отпадъците;
- Община Айтос има сключен е договор с „Екоколект” АД от, 01.12.2011 г. за срок от пет години. На 30.03.2014 г. е сключен Анекс №1 към Договор за сътрудничество от 01.12.2011 г. между Община Айтос и „Екоколект” АД за спазване на задължението съгласно чл. 19, ал. 3, т. 6 от ЗУО.

„Екоколект” АД приема да се грижи за рециклирането /оползотворяването на потоците отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло, попаднали в елементите част от изградената система за разделно събиране. От системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки (PCOO) са обхванати: гр. Айтос, с. Мъглен, с. Карагеоргиево и с. Тополица. Системата

за РСОО се състои от два вида контейнери в точка: жълти, пластмасови, тип „Бобър”, с плоски капаци, с обем 1100 л. – за хартиени и картонени, пластмасови и метални опаковки и зелени, пластмасови, тип „Иглу”, с обем 1180 л. и 1500 л. – за стъклени опаковки.

Община Айтос

Годишно в община Айтос се генерират приблизително 11 000 тона твърди отпадъци – битови, промишлени, строителни, градински, животински, като нормата жител в общината е средно 390 кг./год. и е около средните нива в страната.

Всички населени места на общината имат определени места за депониране на отпадъци, като най-голямото от тях се намира на 7 км от гр. Айтос.

През периода 2007 – 2011 г. е подобрено състоянието на околната среда на територията на община Айтос, като са почистени, възстановени и облагородени отпадъчни площи и е въведена система за разделно събиране на отпадъците в гр. Айтос, с. Мъглен и с. Черна могила.

Цялостна организирана система за събиране на твърди отпадъци има само в Общинския център и тя обхваща 70% от жителите на общината. Разработва се план за поетапното включване в тази система и на останалите населени места, разположени на нейната територия.

Капацитетът на градското депо е почти на привършване. На него се прави депониране на отпадъци от 1975 г. До сега са депонирани повече от 460 000 тона твърди отпадъци. През 2003 г. след решение на Общинския съвет община Айтос се включи в проекта “Регионално управление на отпадъците – Бургас” по програма ИСПА и битовите отпадъци се депонират на регионално депо “Братово”.

Община Бургас

Събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци

В съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване обхващат цялата територия на община Бургас и 100% от населението. Общината е провела процедура по реда на Закона за обществените поръчки и услугата по сметосъбиране и сметоизвозване е възложена с договор на Консорциум “Титан Бургас” ДЗЗД, със срок до 2020 г. Контролът по изпълнението на договора се осъществява от експертите и инспекторите в Дирекция „Околна среда“, на база на одобрена честота на събиране и графици за обслужване. Периодичността на извозване на отпадъците за град Бургас е ежедневна, а за кварталите и останалите населени места по одобрен график.

Таблица 1: Честота на обслужване по видове съдове на територията на Община Бургас

№	Населени места	Вид съд в литри	Кратност на обслужване, месец
1.	гр.Бургас		
	❖ Център	1100 / 240	ежедневно
	❖ Квартали	1100 / 110 / 170	съгласно график
2.	Селищни образувания	1100 / 4000	съгласно график

За целия период на поръчката изпълнителят е задължен да закупува и поддържа за своя сметка контейнерния и машинния парк, а в предвиденото по договора възнаграждение общината заплаща тяхната амортизация. Техниката, с която разполага Консорциум „Титан Бургас“ ДЗЗД за изпълнение на дейностите по договора е посочена в таблицата по-долу:

Таблица 2: Сметосъбираща техника, използвана за обслужване на Община Бургас

№	Видове специализирани автомобили	Брой	Възраст (години)	Обща възраст
1	Сметосъбирачи, 10 м3	5	15	75
		1	10	10
		3	2	6
	Сметосъбирачи, 16 м3	6	7	42
	Сметосъбирачи, 20 м3	4	15	60
		4	14	56
7		10	70	
2	Самосвали, 4 тона	6	14	84
		4	24	96
	Самосвали, 8 тона	7	14	98
		2	12	24
		2	1	2
	Самосвали, 10 тона	2	2	4
3	Челни товарачи	4	11	44
		2	10	20
		3	1	3
4	Контейнеровози	5	16	80
	ОБЩО:	67	178	774
Сметосъбираща техника средна възраст: 11,6 години				

От таблицата е видно, че средната възраст на сметосъбиращата техника е 11,6 години, като 61% от специализираните автомобили са на възраст над 10 години. През 2014 г. са осигурени допълнителни сметосъбиращи машини с обем на коша 10 кубика, предвидени за Централна градска част, където улиците са тесни и има паркирани коли и се налага да се ползват по-малки автомобили. Разпределението на обема на сметосъбиращата техника на жител е 0,028 м³.

В зависимост от характера на застрояване на територията и наличието на търговски обекти и заведения за хранене, са осигурени адекватни по вид и обем съдове за събиране на битовите

отпадъци. В районите с многофамилни жилищни сгради са поставени съдовете тип „Бобър” и „Ракла” с вместимост 1100 л. През 2014 г. са закупени от фирмата 600 нови контейнера с вместимост 1100 л., снабдени с педал за отварянето им, което има за цел да подобри комфорта на ползване за гражданите. В кварталите и съставните селища с преобладаващи едно и дву-фамилни сгради са инсталирани кофи с вместимост от 110 до 240 л. С оглед оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци е извършена подмяна на голямогабаритните контейнери (с вместимост 3000 и 4000 л.).

Таблица 3: Налични съдове за събиране на битови отпадъци в община Бургас

№	Вид на съдовете	Материал	Собственост	Обем (л)	Брой	Честота на обслужване
1.	Контейнери, в т.ч.					
	гр. Бургас	<i>PVC и метал</i>	Титан	1100 3000 4000	3535 12 100	съгл. график
	малки населени места	<i>PVC и метал</i>	Титан	1100 4000	421 61	съгл. график
2.	Кофи, в т.ч.:					
	гр. Бургас	<i>PVC и метал</i>	Титан	110 240	1800	съгл. график
	малки населени места	<i>PVC и метал</i>	Титан	110 170	3901 4750	съгл. график

Маршрутите на обслужване на съдовете са съобразени с честотата на извозване на различните видове съдове и с третирането на съответните отпадъци. Те са съобразени и с трафика и транспортната схема на града. Броят на обслужваното население от един събирателен пункт или контейнер не може да бъде прецизно определен, поради голямото разнообразие на жилищното застрояване и неравномерното разпределение на търговски обекти.

Наличните съдове за събиране на смесени битови отпадъци на територията на община Бургас, както и честотата на събиране на този етап са достатъчни за осигуряване на добро качество на услугата.

От края на 2015 г. събраните битови отпадъци от град Бургас се транспортират до регионално депо „Братово-Запад“, където на сепариращата инсталация се извършва предварително третиране преди депониране.

Разделно събиране на отпадъци от опаковки

Разделното събиране на отпадъците от опаковки на територията на община Бургас се извършва от „Екопак България“ АД, организация за оползотворяване на отпадъци от опаковки, от

началото на 2007 г., на основание на договор сключен с община Бургас. Контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки са собственост на „Екопак“ АД.

Таблица 4: Налични съдове за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на гр. Бургас

Вид на контейнерите	Материал	Обем в литри	Брой съдове	Инсталиран обем в литри	Нормативно определен минимален обем в литри
Контейнери „Иглу“ – син, зелен, жълт	пластмасов	1 500	1 086	1 629 000	837 445

Съгласно чл.24, ал.1, т.1, б, в от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, за населени места над 100 000 жители, за всеки 800 жители - съдове с минимален общ обем 3300 л. Населението на град Бургас към 31.12.2015 г., по данни на НСИ е 203 017 човека. Общият обем на разположените контейнери е два пъти по-голям от минимално необходимия обем съдове, изискван от цитираната Наредба. Местата за разполагане на съдовете се съгласуват с общината и при необходимост тези места се променят, също съгласувано с общината. Обикновено са в близост до контейнерите за смесени битови отпадъци, каквито са и изискванията на цитираната наредба. На контейнерите се поставя информация за това, какви отпадъци могат и какви не могат да се изхвърлят в контейнерите за разделно събиране на отпадъците от опаковки.

Таблица 5: Честотата на извозване на контейнерите за разделно събиране

Цвят контейнер	Град Бургас	Селища
Син - хартиени/картонени опаковки	1 път седмично	1 път месечно
Жълт – пластмасови/метални опаковки	1 път седмично	1 път месечно
Зелен - стъклени опаковки	1 път на 2 месеца	1 път на 6 месеца

Специализираните извозващи коли са собственост на „Екопак България“ АД.

Таблица 6: Налични транспортни средства за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Бургас

Вид на транспортното средство	Брой	Обем надстройка (куб.м)
1. Автомобил – Мерцедес – иконик с преса	1	20
2. Автомобил – Мерцедес принтер-бордови	1	10
3. Автомобил – Мерцедес 814 с кран	1	10

Транспортната техника е достатъчна за транспортиране на разделно събраните отпадъци от опаковки при договорената честота на извозване на събраните в контейнерите отпадъци от опаковки.

От страна на общинската администрация се извършва контрол на изхвърлянето на отпадъци от опаковки в съдовете за смесени битови отпадъци и редовно се информира обществеността за

рисковете, свързани с неконтролираното обезвреждане на отпадъците от опаковки, значението на символите, използвани за маркиране и възможностите за участие в системите за разделно събиране.

Разделно събраните отпадъци от опаковки чрез системата на цветните контейнери се извозват за допълнително сортиране до сепариращата инсталация на Организацията за оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екопак“ АД, която се намира на територията на гр. Каблешково, община Поморие.

Събиране на зелени отпадъци от паркове и градини

Дейностите за събиране на зелените отпадъци от паркове и градини се осъществяват в съответствие с договорите, сключени с фирмите за поддържане на зелената система на град Бургас: „Борела“ ЕООД; „Бургасцвет 90 Танев“ ЕООД; „Про Планта“ ЕООД; „Албиция“ ДЗЗД; Консорциум "Гартланд - Хайдерланд"; „Гарден Франц“ ЕООД. Фирмите разполагат със собствена транспортна техника за извозване на събраните градински и паркови отпадъци. Не са поставени специализирани съдове за зелени отпадъци, а същите се събират в момента на образуването им – при резитби на дървесна и храстова растителност, коситби, премахване на едногодишно зацветяване и др.

Предварително третиране на битови отпадъци в Претоварна станция „Капчето”

С цел оптимизиране на разходите за транспортиране на битовите отпадъци, през 1982 година е изградена Претоварна станция „Капчето” на площ от 10 дка, чиято експлоатация е възложена на общинската фирма „Чистота” ЕООД, гр. Бургас. През 2012 г. е извършен основен ремонт и реконструкция на съоръженията и е закупен нов товарен контейнеровоз. На територията на претоварната станция, отпадъците от 3 и 4 кубиковите контейнери, обслужващи града и съставни села се прехвърлят и компактират в специализиран автомобил, след което се транспортират до депо, като годишното количество е около 25 000 т.

Старо депо за обезвреждане на битови отпадъци - Братово

До края на 2015 г. община Бургас е депонирала отпадъците на общинско депо „Братово”, което се намира в землището на с. Полски извор, община Камено. Теренът е регистриран под № 000039 с площ 12 ха. Депото е в експлоатация от 1982 г. и не отговаря напълно на законодателните изисквания. Височината на натрупване на отпадъците е от 37 до 41 м. През последните години се забелязва постепенно намаляване на количествата отпадъци, постъпващи на депото. Експлоатацията на депото е била възложена на фирма „Чистота” ЕООД, Бургас, еднолична собственост на Община Бургас. Операторът има одобрен проект за реконструкция и привеждане на депото в съответствие с изискванията на Наредба № 8/2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. За депото е изготвен геоложки, хидрогеоложки и хидроложки доклади, експертна оценка за стабилността на преградната дига, топографска снимка и план на депото и обслужващите съоръжения. Извън оградата на депото около площадката е оформена скатова канавка, която има за цел да отвежда стичащите се по склоновете повърхностни води от територията на депото.

Ново, регионално депо Братово-Запад

Община Бургас в партньорство с общините от РСУО въведе в експлоатация ново, отговарящо на всички законови изисквания регионално депо, финансирано от Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ Регионално депо „Братово-Запад“ е компонент от проекта за изграждане на Регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас". Водещ партньор при подготовката и изпълнението на проекта е община Бургас. Теренът на новото депо се намира непосредствено до съществуващото депо „Братово“. Регионалното депо се намира на разстояние около 20 км от град Бургас. Разстоянието до най-близкото населено място, с. Братово е 1500 м.

В рамките на проекта е изградена клетка №1 от депото, която ще обслужва 9-те общини от РСУО – Бургас, Средец, Камено, Несебър, Поморие, Айтос, Руен, Карнобат и Сунгурларе. Съоръжението ще се ползва от 210 населени места, с близо половин милион жители. Регионално депо "Братово-Запад" е изградено на територията на с. Полски извор, община Камено, **Клетка 1** е разположена на обща площ от 6 хектара, с капацитет 500 000 тона и с обем 450 000 куб.м. Следвайки тенденциите и политиката за управлението на отпадъците, на територията на клетката ще се депонират само така наречените крайни отпадъци, т.е. само тези отпадъци, които не биха се използвали повторно или рециклирали.

Входящият мониторинг и контрол на постъпващите отпадъци се осъществява чрез електронен кантар, оборудван с компютърна система и необходимия софтуер за функционирането му – Информационна система за управление на отпадъците (ИСУО) Депо Инфо. За служителите, работещи на регионалното депо, е изградена административна сграда, отговаряща на всички съвременни изисквания. В сградата е разположена лаборатория, в която се следят отделни показатели на инфилтратата.

От изключителна важност е въвеждането на адекватни мерки за разделно събиране и оползотворяване на отпадъците, за да се удължи максимално експлоатационния период на депото и да се измести напред във времето инвестицията на общините в нова клетка. За периода на действие на настоящата програма се приема, че капацитетът на клетка 1 няма да бъде запълнен преждевременно, като се имат предвид и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г., че след 2020 г. на общините няма да се предоставят средства за изграждане на депа за отпадъци от централни финансови източници в духа на европейските и националните политики за ефективно използване на ресурсите и платформата за „нулеви отпадъци“.

Инфраструктура и техническа обезпеченост за третиране на строителните отпадъци

– Площадка за третиране на строителни отпадъци

На регионално депо Братово-запад е изградена площадка за третиране на строителни отпадъци. Годишното количество строителни отпадъци, които трябва да постъпят за обработка е 60 000 т. На площадката е монтирана инсталация - трошачка с капацитет от 50 т./час, като натрошените материали се разделят по фракции, което дава възможност част от рециклираните строителни материали да се използват отново в строителството. Община Бургас транспортира на площадката строителни отпадъци от паважи, тротоарни настилки, бетонови елементи, които след раздробяване се използват повторно за насипи. Тъй като отчисленията за депониране на строителни отпадъци нарастват прогресивно в годините, за гражданите и бизнеса на община Бургас, както и за самата община като възложител на строителни дейности, инсталацията създава възможност за изпълнение на целите за рециклиране на строителни отпадъци. Още повече, че съоръжението е

мобилно и би могло да бъде премествано периодично на площадки за строителни отпадъци на останалите общини от РСУО.

– **Възстановяване на нарушени терени – площадка к-с Меден рудник**

Община Бургас изпълнява проект „Възстановяване на нарушени терени – запълване на нарушени терени със земни маси и строителни отпадъци с цел последваща складова и търговска дейност” в Промислена зона „Юг-Комлушка низина“, к-с „Меден Рудник“, гр. Бургас – в регулационни граници на гр. Бургас, обща площ – 389,42 дка. Дейността е организирана от общинското дружество „Чистота” ЕООД и на вход на площадката се заплаща такса, която покрива разходите по възстановяване на терена. На същата площадка се извозват и строителните отпадъци събрани от домакинствата по въведената система за безвъзмездно събиране. „Бургас Клинър“ ДЗД осигурява при заявка от граждани, бордови коли, с които се извозват до 3 м³ едрогабаритни и строителни отпадъци от малки ремонтни дейности. Гражданите са задължени да изнесат отпадъците от жилището в чували, за да се улесни товаренето им на бордовите коли и да не се запрашава допълнително атмосферния въздух. По този начин е предотвратено замърсяването на обществените места с отпадъци от ремонтни дейности.

Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ГПСОВ

Действащите шест ПСОВ на територията на община Бургас, нямат изградени съоръжения за обезвреждане на утайките. Някои от тях имат изсушителни полета и са реализирали пилотни проекти за оползотворяване на утайките като почвен подобрител.

През 2012 год. утайки от ГПСОВ – Бургас са оползотворени при рекултивацията на кариера „Дебелт”, община Средец. „ВиК” ЕАД – Бургас представя здравно – екологична експертиза на утайките от ПСОВ, които експлоатира. Експертизите са изготвяни от Селскостопанска академия – Институт по почвознание „Н. Пушкиров”. Според експертизите съдържанието на тежки метали и устойчиви органични замърсители в утайките са под ПДК, посочени в Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистване на отпадъчни води, чрез употребата им в земеделието, ДВ, бр. 112/2004 г. Утайките отговарят и на изискванията по санитарно-микро биологични, паразитологични, химически и агрохимически показатели и заключението на експертите е, че утайките могат да се използват в земеделието и за рекултивация на нарушени, увредени или слабопродуктивни терени. Тази практика не е прилагана повече през годините, което показва, че е необходимо да се намери трайно решение на въпроса с оползотворяването на утайки от ПСОВ и на национално и на регионално ниво.

Инфраструктура и техническа безопасност за събиране и третиране на други потоци отпадъци в т.ч. ИУЕЕО, ИУМПС, батерии и акумулатори, излезли от употреба гуми, отработени масла, опасни битови отпадъци и др.

– **Площадка за третиране на едрогабаритни отпадъци**

На площадката на регионалното депо Братово-Запад е разположена дробилка за едрогабаритни отпадъци, която може да приема и обработва 20 000 т/годишно отпадъци с капацитет 15 т/час.

– **Екопарк за временно съхранение на опасни отпадъци и рециклируеми отпадъци от населението**

Екопаркът е разположена на площ от 1150 кв.м., на площадката на регионално депо Братово-Запад. В него са обособени площадка с контейнери за хартия, картон, стъкло, метали, пластмаси, дърво и др. отпадъци от домакинства, площадка за събиране на гуми, пункт за излезли от употреба домакински електроуреди, център за опасни отпадъци от населението.

– **Система за събиране на батерии и акумулатори**

Община Бургас има сключен договор с Организация по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори «Екобатери» АД за срок до края на 2015 г., който е продължен до 30.07.2018г. На 150 места в общината има поставени специализирани съдове за разделно събиране на батерии. Периодично, съгласно сключения договор, се извършва събиране на върнатите батерии и акумулатори от „Екобатери“ АД.

– **Система за събиране на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)**

През 2015 г. Община Бургас е сключила договор с «Ауторек» ЕАД за срок до 26.11.2017 г. за събирането, транспортирането, временното съхранение и предаване за обезвреждане на излезли от употреба моторни превозни средства. Извършват се проверки и се маркират излезли от употреба моторни превозни средства. Издават се заповеди за принудително преместване.

– **Система за събиране на излезли от употреба гуми (ИУГ)**

През 2014 г. Община Бургас е сключила договор с „Еко Ен Рисайклинг“ ЕООД за събирането и транспортирането на излезли от употреба гуми за срок до 03.09.2015 г., с приложена клауза, че се удължава след този срок за неопределено време при липса на писмено възражение от страните. С актуализираната общинска наредба по чл. 19 от ЗУО е определен редът за предаване на негодните за употреба автомобилни гуми. На територията на общината съществува лицензирана площадка за събиране на негодните автомобилни гуми от региона.

– **Система за събиране на отпадъци от хуманната медицина**

Инфекциозните отпадъци от медицинските заведения се предават за обезвреждане по договор на лицензирана фирма. Отпадъците от болничните заведения (с код 18 01 03) се предават за предварително третиране в автоклавна инсталация, след което се депонират на Депо за неопасни отпадъци – „Братово“, а от 2015 т. на депо Братово-Запад. Отпадъците с код 18 01 02 се транспортират до инсинератори за изгаряне.

– **Система за събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване**

Общината има сключен договор до края на 2015 г. с организация по оползотворяване «Елтехресурс» АД, който е удължен до 13.07.2018 г. По предварителна заявка от граждани, мобилен екип на организацията, събира отпадъците и ги извозва в тяхна база.

– **Система за събиране на опасни битови отпадъци**

Община Бургас е сред малкото общини в страната, които прилагат добри практики за опасните битови отпадъци. По проект „Мобилни центрове за разделно събиране на отпадъци от метал, стъкло, хартия, пластмаса, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, опасни отпадъци от бита, акумулатори и батерии, луминисцентни лампи, лекарства с изтекъл срок, текстилни отпадъци, пържилна мазнина, флакони със сгъстени газове, тонер касети и др.“ е осигурена алтернативна система за събиране от гражданите на опасни отпадъци от бита. Чрез него

се надгражда действащата система за разделно събиране на отпадъци на територията на Община Бургас, базирана на стационарни трицветни контейнери и обслужване от врата на врата. Основната цел е намаляване количествата отпадъци, предназначени за депониране и последващо оползотворяване на рециклируемите отпадъци, чрез предоставяне на достъпна услуга за гражданите, близо до дома им. Чрез Мобилните центрове се изпълняват изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 6, т. 7, т. 9. и т. 11 на ЗУО.

Мобилният характер на центрoвете за разделно събиране на отпадъци позволява позиционирането им на различни места в жилищните комплекси и квартали, като по този начин се осигурява достъпност за населението, както и улеснение на гражданите да предават отпадъците от домакинствата, които могат да се рециклират и използват повторно. С реализация на проекта се дава възможност и предпоставка да се оползотворят голяма част от битовите отпадъци; да се повиши информираността на гражданите и превръщането им в ключов фактор при прилагане на йерархията на управление на отпадъците.

- **Пунктове за изкупуване на вторични суровини**

На територията на общината функционират пунктове за изкупуване на отпадъци от хартия, пластмаса, метал и стъкло, но общинската администрация не получава информация за количествата предадени отпадъци в тези пунктове. Ето защо е целесъобразно в общинската наредба за управление на отпадъците да се въведат задължения за предоставяне на информация на общината всички лица, които събират разделно събрани отпадъци по начин, във формат и периодичност, определени в заповед на кмета.

Общината не е въвела нормативно изискване с общинската Наредба за управление на отпадъците и за регистрация на тези пунктове и обекти, публикуване на информация за тези пунктове на интернет страницата на общината (видове приемани отпадъци, работно време, други изисквания при предаването и т.н.), както и специфични технически изисквания към пунктовете за вторични суровини, като напр. местоположение, работно време, технически изисквания към самата инфраструктура и др., специфични за общината.

Развитието на системата по отношение на специфични потоци отпадъци, заложено в програмата за управление на отпадъците е в посока ефективно разделно.

- **Дружества, третиращи отпадъци**

65 фирми имат разрешение за дейности с отпадъци, издадени от РИОСВ Бургас за територията на Община Бургас. За съжаление системата на ИАОС е в процес на актуализация и филтрите не работят коректно. Все пак, най-големият брой разрешителни са издадени по кодове R12 и R13, а не за същински съоръжения за рециклиране и оползотворяване на отпадъците. Някои производствени и опасни отпадъци, формирани на територията на общината се събират и съхраняват разделно на обособени и обозначени открити площадки или закрити складове в подходящи за целта съдове.

Съгласно регистъра на инсталациите за отпадъците, поддържан от ИАОС, на територията на община Бургас функционират общо 30 инсталации за преработка на отпадъци.

Таблица 7: Инсталации за третиране на отпадъци

Вид обработка	Брой	Типове обработка
За механично третиране и първична обработка	5	Балиране на пластмаса или метали; Режеща машина; Пресоване; Разделяне на кабели; Както и временно съхранение на други видове отпадъци;
Рециклиране и регенерация	11	Преработка на пластмаси (вкл. ПЕВН и полистирол)- 8 Преработка на излезли от употреба гуми - 2 Преработка на отработени нефтопродукти - 1
За термично третиране	8	Пеци; Котел за твърдо гориво; Инсинератор; ТЕЦ
За физико-химично третиране	6	Бластиране; Пречиствателно съоръжение – масла; Вакуумфилтър; Атмосферна дестилация; Каталитичен крекинг; Друго.

- **Поддържане на чистотата на места за обществено ползване (лятно и зимно)**

Зимно и лятно почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване се извършва от Консорциум „Титан Бургас” ДЗЗД, съгласно сключен договор със срок до 2020 г. От таблицата по-долу се вижда, че средната възраст на техниката, която се използва за почистване на обществените места в община Бургас е 16 години, като 44% от специализираните коли са на възраст 20 и повече години.

Таблица 8: Налична техника за почистване на обществени места в община Бургас

**Техника за почистване на обществените места в община Бургас,
използвана от "Титан Бургас" ДЗЗД**

№	Видове специализирани автомобили	Брой	Възраст (години)	Обща възраст
5	Автометачки	4	15	60
		2	8	16
6	Автомиячки	2	25	50
7	Торнадо зимно поддържане	3	20	60
8	Миячка на контейнер	1	25	25
9	Унимог-водоструйка	1	34	34
10	Пароструйка-Пежо	1	10	10
11	Ел.метачка	1	1	1
12	Моторна метла	1	1	1
	ОБЩО:	16	139	257
Техника за почистване на обществените места средна възраст: 16 години				

По проект „Реконструкция и благоустрояване на пешеходна зона, улична мрежа, Приморски парк и обществени пространства в Централна градска част на Бургас”, финансиран от ОПРР 2007-2013 г., на територията на града и главно в пешеходните зони са инсталирани 250 бр. нови бетонни кошове с голяма вместимост - 25 литра, с което се осигурява достатъчен капацитет на съдовете за предотвратяване разпиляването на отпадъци. Проучване на мнението на граждани на град Бургас по екологичните проблеми е установило, че значителната част от анкетираните изразяват задоволство от поддържаната чистотата на местата за обществено ползване.

Основните изводи и препоръки за състоянието на инфраструктурата за събиране, транспортиране и третиране на битовите, строителните отпадъци, отпадъците от утайки от ПСОВ и други потоци отпадъци са основата за формулиране на препоръките за развитието на тази инфраструктура и на съответните мерки в програмата за управление на отпадъците:

- ☞ С изграждането и въвеждането в експлоатация през 2015 г. на Регионалната система за управление на отпадъците и в частност депо Братово-Запад и съоръженията разположени на неговата територия, значително е подобрена инфраструктурата за третиране на битови отпадъци, генерирани на територията на община Бургас и региона. Всички изградени съоръжения са собственост на Община Бургас, която е водеща община за РСУО и има отстъпено право на строеж за терена;
- ☞ Община Бургас осигурява необходимите съдове и техника за извозване на смесените битови отпадъци чрез възлагане на услугите по сметосъбиране и сметоизвозване на смесените битови отпадъци по реда на ЗОП. Общината предприема периодично мерки съвместно с изпълнителя на услугите за сметосъбиране и сметоизвозване за осигуряване на необходимата като качество и количество инфраструктура. Автомобилният парк е достатъчен за прилагане на оптимална честота на събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци и периодично се обновява, в зависимост от установените нужди;

- ☞ Общината е осигурила контейнери и техника за разделно събиране и извозване на битовите отпадъци от опаковки чрез сключване на договор с организация за оползотворяване „Екопак“ АД, която осигурява за своя сметка необходимата инфраструктура;
- ☞ Чрез изпълнение на проект „Мобилен център за разделно събиране на отпадъци от домакинства“ общината е осигурила мобилна техника за събиране на отпадъци от бита на територията на община Бургас и е изпълнила изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 6, т. 7, т. 9 и т. 11 от ЗУО. Като се отчита ниската норма на натрупване на разделно събрани отпадъци от системи за разделно събиране - 7,1 кг/ж. за 2014 г., е ясно, че съществуващата система е недостатъчна и следва да се надгражда за да се постигнат минималните целеви количества от 62,7 кг/жител за 2020 г. Центровете се приемат изключително добре от гражданите и е препоръчително увеличаване на броя им. За централна градска част, където обществените пространства са силно ограничени е препоръчително да се приложи друга система от типа подземни контейнери. Разбира се, освен мерки за подобряване на инфраструктурата следва да се работи постоянно и упорито с различни целеви групи от населението за промяна в поведението на гражданите за осъзнато и активно разделяне на отпадъците при източника;
- ☞ На територията на община Бургас има пунктове за изкупуване на рециклируеми отпадъци, но в общината не постъпва регулярно информация за количествата предадени за рециклиране отпадъци, съгласно изискванията на ЗУО. Няма информация и за произхода на предаваните отпадъци – каква част от тях са предадени от граждани, от юридически лица и съответно каква част от тях са битови и производствени отпадъци. Ако се отчитат количествата рециклируеми отпадъци предадени в тези центрове, нормата на натрупване на разделно събрани отпадъци за 2014 г. достига 89 кг/жител/год. Необходимо е общинска администрация да допълни в Наредбата за управление на отпадъците изискване фирмите да предават информация за количествата и произхода на приетите от тях отпадъци;
- ☞ Общината е осигурила безплатно на граждани определено количество компостери за градински отпадъци. Препоръчително е да се увеличава броят им в най-отдалечените от компостиращата инсталация райони, с цел намаляване на разходите и предотвратяване на емисии от транспорта;
- ☞ Зелените отпадъци от обществените места се събират и се транспортират разделно. Препоръчително е разрастване на въведената система за разделно събиране на зелени отпадъци на територията на цялата община, вкл. създаване на площадки за временно съхранение и предварително третиране (дробене) на място при големи източници (паркове и градини), което ще допринесе за оптимизиране на разходите и ефективно натоварване на регионалната компостираща инсталация;
- ☞ Съществуващата система за оползотворяване на биоотпадъци в компостираща инсталация дава решение за зелените отпадъци, но не може да се прилага за останалите биоотпадъци (главно хранителни отпадъци от домакинства, търговски обекти, заведения за хранене и др.) Капацитетът на инсталацията е 13000 т/годишно, но не бива да се забравя, че това съоръжение е регионално и следва да обслужва всички общини в регион Бургас. Съгласно Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, 2010-2020 г., разрешените за депониране биоразградими отпадъци за 2020 г. са 109 кг/жител. В анализът на потоците на

отпадъците в настоящата програма на база на морфологичните анализи са изчислени прогнозни количества биоразградими отпадъци за 2020 г. в размер на 40 511 тона, от които хранителни отпадъци 18 185 тона и градински отпадъци 11 696 тона. При прогноза за населението от 213 074 жители, това означава прогноза за генерирани 190 кг/жител биоразградими отпадъци за 2020 г. Така, при разрешени за депониране 109 кг/жител, разликата от 81 кг/жител или 17 260 тона/год. биоразградими отпадъци следва да бъде оползотворена за да се спазят изискванията на Директивата за депата. Ако се приеме, че 50% от годишния капацитет на компостиращата инсталация се ползва за зелени отпадъци, генерирани от община Бургас, би могло от това количество да се приспадат 6500 тона и така необходимият минимален капацитет на съоръжение за третиране на хранителни биоотпадъци се изчислява на 11 000 тона. Препоръчително е третирането да става в анаеробна инсталация за суха ферментация, която показва добри резултати в европейската практика. Като се има предвид факта, че цялото прогнозно количество хранителни отпадъци за 2020 г. е 18 185 тона, то за да се постигне ефективна работа на съоръжението следва да се създаде система за разделно събиране на максимално „чисти“ биоразградими отпадъци при източника, в която да се обхванат не по-малко от 60% от населението. Следва да се отчита и фактът, че на територията на общината годишно се генерират около 1500 тона утайки от ПСОВ, които ако са достатъчно изсушени биха могли също да се третират в анаеробната инсталация;

- ☞ С въвеждането в експлоатация на клетка № 1 на регионалното депо „Братово-Запад“ в края на 2015 г., община Бургас извозва там битовите си отпадъци. Постепенно и другите осем общини от РСУО се включват. Осигурява се капацитет за обезвреждане на смесените битови отпадъци за депониране най-малко до 2020 г.;
- ☞ Община Бургас заедно с другите общини от регионалното сдружение за управление на отпадъците на регионален принцип е осигурила сепарираща инсталация за предварително третиране на смесените битови отпадъци преди депонирането им. Въвеждането на система за разделно събиране на органичните отпадъци – отделяне на „мокър“ от „сух“ отпадък, ще подпомогне и ефективността на инсталацията за сепариране и бъдещата инсталация за анаеробно разграждане;
- ☞ Общината изпълнява проект „Възстановяване на нарушени терени – запълване на нарушени терени със земни маси и строителни отпадъци с цел последваща складова и търговска дейност“. При необходимост тази добра практика би могла да продължи и на други нарушени общински терени;
- ☞ Препоръчително е осигуряването на мобилна инсталация за рециклиране на строителни отпадъци на територията на общината в партньорство със строителния бранш;
- ☞ За предотвратяване генерирането на строителни отпадъци е препоръчително създаването на Логистичен център за строителни материали втора употреба - площадка за безвъзмездно временно съхранение на разделно селектирани отпадъци от разрушаване на сгради;
- ☞ Утайките от ПСОВ Бургас се третират в модерно утайково стопанство, включващо и метан-танкове. Към настоящия момент обезводнените утайки се обезвреждат чрез депониране на изсушителни полета в района на ПСОВ, събират се и се депонират в района на станцията. Основен проблем е липсата на място за депониране и липса на практично

решение за оползотворяване на утайките. Необходимо е ВиК операторът заедно с общините от региона да намерят решения за най-ефективното оползотворяване на утайките, като се преустанови тяхното депониране;

- ☞ Управлението на „други потоци отпадъци“ е на добро ниво. Общинска администрация следи стриктно за изпълнение на договорите, сключени с Организации за оползотворяване. Препоръчително е с цел предотвратяване генерирането на отпадъци да се изгради Обществен център - Шоурум за размяна/продажба на вещи за повторна употреба.

Община Камено

На този етап отпадъците генерирани на територията на община Камено не се подлагат на предварително третиране в съоръжение преди депонирането им. Събраните битови отпадъци от съдовете за събиране на смесени битови отпадъци директно се транспортират за обезвреждане на съществуващото Регионално депо „Братово“.

- **Система за събиране и транспортиране на битови отпадъци**

Дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци на територията на община Камено се осъществява от „БКС – Камено” (дейност Чистота).

Във всички селища на Община Камено има организирано сметосъбиране.

В системата за организирано сметосъбиране се използват контейнери тип “Бобър” с полезен обем 1.1 куб.м и кофи тип „Мева” с полезен обем 0.11 куб. м.

В парковите зони, зоните за отдих и тези с голям човекопоток като търговски улици, площади, гара, автогара и др. са монтирани кошчета за дребни отпадъци.

Извозването на ТБО от селищата с организирано сметосъбиране се извършва по определен график и маршрут.

Техническата безопасност на Общината в добра. Машините за сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци са „Шкода”, „Ман” и „Форд”. Всяка от колите се обслужва от 1 шофьор и 2 работника.

Периодичността на извозване на отпадъците варира според необходимостта от ежедневно за гр. Камено до 1-път седмично за съставните селища.

Производствени отпадъци се събират до местата на образуването им на територията на фирмите и организациите.

Често срещана практика в гр. Камено е смесването на производствени с битови отпадъци особено там, където мястото на производството се намира в жилищната част на града /например: сервиси и др./.

Създадената система за сметосъбиране е в пряка зависимост от съществуващата специализирана техника и съдове за битови отпадъци.

Често се констатира изхвърляне на отпадъци от домакинствата извън съдовете за битови отпадъци, през зимните месеци се изхвърля не изгасена сгурия в контейнерите, което предизвиква запалването им и много бързото им изхабяване.

- **Системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки**

На територията на град Камено системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки е организирана и се прилага съгласно сключен договор от 2014 г. с организация по оползотворяване „Екоколект” АД – гр. София.

Разделно се събират отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и метали, като на характерни места са поставени специално обозначени за целта съдове – за хартия, пластмаса и метал в жълт цвят, за стъкло – в зелен. Съдовете за тези отпадъци се обслужват периодично от „Екоколект” АД чрез неговия представител „Евроинспекс“ ООД, гр.Бургас.

Системата за разделно събиране на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и метали обхваща само Общинския център. Съгласно изискванията на ЗУО и критериите за брой на обслужваното население по реда на чл. 24, т.1 а от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковките броят на позициите и съгласувано с община Камено, фирмата – изпълнител е разположила в 14 точки на характерни места в гр.Камено 42 броя специално оцветени и пригодени съдове, в които отпадъците се събират разделно още в местата на тяхното образуване.

- **Предварително третиране и обезвреждане на отпадъците**

Предварително третиране

На територията на община Камено няма площадка за временно съхранение на битови отпадъци, с цел предварително третиране и последващо рециклиране, оползотворяване или обезвреждане.

Съгласно изискванията на чл. 38, ал. 1 от Наредба № 6/27.08.2013 г. от 01.01.2007 г. отпадъците предназначени за обезвреждане чрез депониране следва да се подлагат на предварително третиране преди депонирането им.

Съществуващата система за управление на отпадъците на територията на Общината не разполага с технически съоръжения за осъществяване на изискването за предварително третиране на цитираната по-горе Наредба. В известна степен може да се приеме, че се осъществява предварително третиране на битови отпадъци в процеса на събирането им от специализираните автомобили при което в следствие на пресиращите механизми на автомобилите се намалява от 1 до 5 пъти /в зависимост от състава на събраните отпадъците/ обема на отпадъка предназначен за обезвреждане, чрез депониране. Предварителното третиране на битовите отпадъци, следва да бъде разглеждано едновременно с прилагането на изискванията за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране. Като основни методи за предварително третиране на смесените битови отпадъци могат да се разглеждат:

- разделно събиране при източника на образуване;
- сепариране (разделяне) по фракции на битовите отпадъци;
- биологични методи за третиране на биоразградимата фракция от общия поток на битовите отпадъци;
- смесени методи на механично и биологично третиране на битовите отпадъци.

Временно съхранение

Пестицидите са токсични химични вещества и някои от тях трудно се разграждат, натрупват се в организма и в хранителната верига и се прехвърлят от въздуха, водата и мигриращите биологични видове, като по този начин се отлагат (депонират) на разстояние от мястото на тяхното

освобождаване. В резултат на това е наложена забрана за използването на някои от тях и включването им в списъка на устойчивите органични замърсители.

Негодните за употреба пестициди са опасни отпадъци (§ 1, т.12 от допълнителните разпоредби ЗУО) и се класифицират като опасни отпадъци в Списъка на отпадъците съгласно Наредбата по чл.3, ал.1 ЗУО. Проблемите със залежалите пестициди възникват в страната след 1990 г., в резултат на ликвидиране на бившите ТКЗС и АПК. Наличието на негодни за употреба пестициди, както и такива, които се съхраняват на изоставени или необезопасени места, представлява риск за околната среда и човешкото здраве. Това налага предприемането на спешни мерки за тяхното окончателно обезвреждане.

На територията на община Камено негодните за употреба пестициди се съхраняват в склад, разположен в имот № 033158 на 300 м извън населеното място източно от пътя в посока гр. Камено – с.Братово. Складът е бил собственост на земеделска кооперация гр. Камено, но със Заповед № РД-10-09/02.02.1994 г. на областния управител на гр. Бургас, складът е определен като базисен за съхранение на препарати с изтекъл срок и негодни за употреба. На основание горната заповед в склада се съхраняват препарати от всички земеделски кооперации на територията на община Камено.

В изпълнение на НПУДО, през последните години МОСВ активно търси източници за финансиране на обезвреждането на залежалите пестициди. По предложение на Дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите” МОСВ кандидатства с проект пред Швейцарската конфедерация за финансова подкрепа за предприемане на действия за обезвреждане на пестицидите с изтекъл срок на годност, съхранени по начин, който е рисков за околната среда. Проектът на МОСВ за “Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита” е одобрен за изпълнение по Българо-швейцарската програма за сътрудничество с изпълнителна агенция ПУДООС. Към настоящия момент е приключил първият етап на проекта - „Помощ за подготовка на окончателно проектно предложение”.

Дейностите по окончателния проект ще включват преупаковане, временно съхранение, износ с цел обезвреждане (окончателно унищожаване) и саниране на складове и терени, където се съхраняват пестициди. Срокът за изпълнение на цялостния проект е предвиден в рамките на 2012 - 2019 г.

По Проекта на МОСВ за екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита с финансовата подкрепа на Швейцария е извършен оглед на склада за пестициди в град Камено от представители на БТ "Инженеринг" АД - гр. София, изпълнители по Договор с МОСВ за извършване на преинвестиционни проучвания за събиране, преупаковане, саниране и обезвреждане на негодни препарати за растителна защита.

Обезвреждане

Депото е разположено в землището на с. Полски извор, община Камено, теренът е регистриран под № 000039 с площ 12 ха по скица 1559/2003 г.

Депото е заобиколено от земи от горския фонд, оградено е с телена мрежа и входен портал. На терена е оформена площадка за обслужващи дейности. Извън оградата на депото около площадката е оформена отбивна канавка, която има предназначение да отбива повърхностни води от територията на депото.

Депото е в експлоатация от 1982 г. и в момента е процес на реконструкция и привеждане в съответствие с изискванията на Наредба № 8/2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Създадено е като пилотно регионално депо за битови и производствени неопасни отпадъци за общините Бургас, Камено, Созопол и Средец. През целия период е ползвано от общините Бургас и Камено (с малки изключения), частично от Средец до приватизацията на Промет с претоварната станция и никак от Созопол.

По данни от представения от общината План за привеждане в съответствие на депото, на площадката са депонирани 1 513 021 т. отпадъци. Височина на натрупване от 37 до 41 м. За депото е изготвен геоложки, хидрогеоложки и хидроложки доклади, експертна оценка за стабилността на преградната дига, топографска снимка и план на депото и обслужващите съоръжения.

Мониторинг на подземните и повърхностните води се провежда редовно. Специализираният персонал на „Чистота“ ЕООД за експлоатацията на депото включва технически ръководител, контролори, 2-ма булдозеристи, тракторист, булдозерист и общи работници. Фирмата-оператор води дневник за приетите отпадъци (на база регистрацията на електронната везна).

Вече е въведено в експлоатация новото регионално депо, изградено по проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013“.

Община Карнобат

Инфраструктура за БО

Според НПУО, общините са добре обезпечени със съдове за смесени битови отпадъци, като съществува голямо разнообразие по вид, обем и материали на използваните съдове за събиране на битови отпадъци. Организираното сметосъбиране обхваща домакинствата и юридическите лица на територията на всички населени места от община Карнобат. Районите и честотата за организираното сметосъбиране и сметоизвозване ежегодно се определят със заповед на Кмета на общината. Освен това при подадени сигнали за запълнени съдове се извършва извозване извън утвърдения график. Събраните битови отпадъци се депонират на общинското депо.

Управлението на дейностите по третиране на ТБО е регламентирано в *Наредбата за управление на отпадъците* приета на сесия на Общински съвет гр. Карнобат (в сила от 24.07.2014 г.).

От март 2015 г. Община Карнобат поема дейността по сметосъбиране, сметоизвозване и депониране на битови и други отпадъци, поддържане и експлоатация на съществуващото общинско депо за отпадъци. В тази връзка общината закупува нови 1050 броя контейнери тип „Бобър“ с обем 1.1 m³ за битови отпадъци и 3 броя еднотипни автомобили за сметосъбиране за нуждите на общината. Населените места се обслужват от следната техника:

Таблица 9: Сметоизвозващи и сметосъбирачни машини в община Карнобат

№	Марка	Модел	Регистрационен номер
1	ИВЕКО	СМЕТОСЪБИРАЧ	A 5682 MP
2	ИВЕКО	СМЕТОСЪБИРАЧ	A 5683 MP

3	ИВЕКО	СМЕТОСЪБИРАЧ	A 5681 MP
4	ЩАЕР	САМОСВАЛ	A 6855 MA
5	L 200	ФАДРОМА	-

Източник: Община Карнобат

С описаната в таблицата техника се извършва събирането и транспортиране на битови отпадъци от града и населените места на общината до депото. Техниката, с която се почиства общината е самосвал – 1 бр. и автобагер – 1 бр. Предстои да се закупи автометачка с капацитет 4 cm³ – 1 бр.

Поддръжката на парковете и градините в община Карнобат се извършва, чрез ръчно метене на улиците.

В системата на организирано сметосъбиране и сметоизвозване са включени всички населени места на територията на Общината. На територията на населените места, включени в организираното сметосъбиране са разположени съдове за смет тип „Бобър”. Броят им към настоящия момент е 1 034 бр.

На територията на гр. Карнобат са разположени общо 593 бр. контейнера тип „Бобър“ с обем 1,1 m³, а в селата на Община Карнобат – 441 бр. контейнера. Периодичността на извозване на отпадъците е 2 пъти седмично за гр. Карнобат и за Промислена зона, а за селата на общината – 1 път седмично. В парковите зони, зоните за отдих и тези с голям поток от хора, като търговски улици, площади, гара, автогара и др. са монтирани кошчета за дребни отпадъци.

Изгорените или механично увредени съдове се подменят с налични оборотни такива веднага след установяване на повредата. Контейнерите в общината се поддържат в добро състояние.

Община Карнобат извършва сметосъбиране и сметоизвозване, и дейности по поддръжка на депо за битови отпадъци и почистване на територията на общината със следната техника:

- 3 бр. сметосъбиращи камиони, 1 бр. автобагер, 1 бр. фадрома, 1 бр. самосвал.

На територията на града се извършва периодично почистване на съществуващи нерегламентирани замърсявания. Ежеседмично се извършва контрол за недопускане на следващо замърсяване.

Съвместно с общинския информационен център и училища на територията на Общината са извършвани разяснителни кампании относно нерегламентираното изхвърляне на отпадъци и разделното събиране на отпадъците.

- **Депото за депониране на битови отпадъци**

На територията на общината е действало едно депо за обезвреждане на битови отпадъци – Общинско депо Карнобат, намиращо се в землището на гр. Карнобат, (пътя за с. Екзарх Антимово), община Карнобат. Заобиколено е от земеделски земи и пасища. Общината е представила проект за реконструкция и привеждане в съответствие с изискванията на *Наредба № 8/2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.*

Съществува специализирана площадка за съхранение на 27 бр. Б-Б кубове за съхранение на опасни и негодни за употреба пестициди и други химикали, използвани в земеделието (количество 108 000 kg).

Депото е било в експлоатация от 1982 г. Теренът е публична общинска собственост на община Карнобат, с акт на общината 2657/2003. Имотът е регистриран под № 000680 с площ от 9,3 ha. От 2007 г. до февруари 2015 г., с договор по ЗОП експлоатацията на депото е била възложена на фирма “Заубермахер България” ЕООД, а от март 2015 г. се поема от община Карнобат. Депото е оградено, има контрол за наблюдение на входния портал. Общо на площадката са депонирани 250 000 тона. Височината на акумулираните отпадъци е над 14 m. Редовно се извършва запръстяване на разстланите и уплътнени отпадъци. Не се провежда мониторинг на депото. До депото се отвежда по асфалтиран път. В радиус от 200 m около сметището, няма изградени водовземни съоръжения и водоизточници. Теренът е равнинен с наклон на юг. Източна граница на депото е дълбок дол, а западна – пътя Карнобат – с. Екзарх Антимово. Долът е връзан дълбоко в местния релеф и го дренира.

След влизане в експлоатация на Претоварна станция за отпадъци – Карнобат, през месец юни 2015 г., ще се предприемат стъпките за закриване и рекултивация на общинското депо за битови отпадъци, което не отговаря на изискванията на *Наредба № 6 от 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците (обн., ДВ, бр. 80 от 2013 г.)*.

- **Претоварна станция за отпадъци – Карнобат - ПСО**

Претоварната станция за отпадъци гр. Карнобат ще обслужва Община Карнобат и Община Сунгурларе. Площадката, на която е разположена Претоварна станция за отпадъци (ПСО), е част от съществуващото депо на гр. Карнобат с площ 20 150 дка. Теренът на площадката е в землището на гр. Карнобат на около 4 км от града непосредствено до пътя от националната пътна мрежа III – път 5391 (Трояново–Аспарухово–Крушово–Детелина–Драганци–Карнобат). Разстоянието от ПСО до новото депо „Братово – Запад” е около 43 км.

Претоварната станция е на две нива. Разположена е в североизточния край на площадката. Горното ниво на кота 298,85 м, където сметовозните камиони разтоварват събираните отпадъци, е с минимална светла височина 7,5 м. На долното ниво, на кота 294,55 м е разположено помещението за претоварната преса (компактор). На горното ниво има зала за контрол – за пряко наблюдение към контейнерите, към бункера и за цялостно контролиране на процеса. Връзката между двете нива на претоварната станция се осъществява, чрез вътрешна стълба. Главните входове на сградата се намират от северозапад – откъм стопанския двор на високото ниво, където две гаражни повдигащи се врати поемат два броя сметоизвозни автомобила, пълни с отпадъци. Камионите влизат в сградата на заден вход, за да изсипят съдържанието си в бункер–фуния в дъното на вътрешното пространство. Към Претоварната станция е изграден механичен релсов път с място за 3 бр. колички, ситуиран пред долното ниво на претоварната станция. Върху траверсните колички ще се слагат контейнерите за пресовани отпадъци с капацитет 24 m³, които поемат натиска при работата на компактора. Има изградена автоматична затваряща система за контейнери. След напълването им се извозват с автовлакове до депо „Братово – Запад”. За обезпращане при разтоварването на отпадъците е монтирана механична система за вентилация и пречистване на въздуха, чрез сухо обезпращане с противотокови циклони, които са оразмерени за морфологичния състав на отпадъците през зимните месеци, когато се очаква повишено запрашване вследствие на настъпващите пепел и сгурия. За месеците с температура на 5°C е предвидена инсталация за мъгла.

Площадката за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци е разположена в западната част на ПСО с площ от 1 550 m². Достъпът до нея се контролира от КПП и преминаване през електронен кантар, където ще се извършва замерването на количеството постъпващи строителни и едрогабаритни отпадъци. Обособена е бетонова площадка с площ 446 m², на която е разположена мобилна трошачка с капацитет 10 тона/час. Също така има обособени клетки по видове постъпващи строителни отпадъци, по видове натрошени строителни отпадъци, за постъпващите и за натрошените едрогабаритни отпадъци.

Екопарк – площадка с контейнери за приемане и сортиране на битови и едрогабаритни отпадъци е разположена в непосредствена близост до входа на ПСО с площ 1 272 m², включваща и паркинг за автомобили на служители на ПСО. Достъпът до Екопарка ще се контролира от КПП, посредством автоматична бариера. На Екопарка ще се събират и временно съхраняват отпадъци, които населението само ще извозва.

Ще бъдат поставени указателни табели с информация за видове контейнери и отпадъци, които ще се изхвърлят в тях. Контейнерите ще бъдат номерирани.

Спецификация на контейнерите в Екопарка:

1. Закрит контейнер с капацитет за битови отпадъци – МЕТАЛ – 10 m³ – 3 броя;
2. Закрит контейнер с капацитет за битови отпадъци – КАРТОН - 10 m³ – 3 броя;
3. Закрит контейнер с капацитет за битови отпадъци – Хартия - 10 m³ – 3 броя;
4. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - АЕРОЗОЛНИ ОПАКОВКИ – 1 100 l;
5. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ГРАДИНСКИ ОТПАДЪЦИ – 1 100 l – 2 броя;
6. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ЗЕЛЕНО СТЪКЛО – 1 100 l;
7. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - БЯЛО СТЪКЛО – 1 100 l;
8. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - КАФЯВО СТЪКЛО – 1 100 l;
9. Контейнер за луминисцентни лампи - 1 m³;
10. Вана РЕНД – за съхранение на агресивни води АКУМУЛАТОРИ – 2 броя;
11. Вана РЕНД – за съхранение на агресивни води – 4 броя;
12. Бидон от HDPE – БАТЕРИИ – 220 l – 6 броя;
13. Бидон от HDPE – БОЯ - 220 l – 6 броя;
14. Бидон от HDPE – РАЗТВОРИТЕЛИ - 220 l – 6 броя;
15. Бидон от HDPE – АВТОМОБИЛНИ МАСЛА - 220 l – 6 броя;
16. Бидон от HDPE – МАЛКИ БАТЕРИИ - 50 l – 1 броя;
17. Бидон от HDPE – КУХНЕНСКИ МАЗНИНИ - 50 l – 1 броя;
18. Еко склад – 33.10 m³ – 2 броя;
19. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ХАРТИЯ – 1 100 l – 1 брой;
20. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ПЛАСТМАСИ – 1 100 l – 1 брой;
21. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - PVC ОПАКОВКИ – 1 100 l – 2 брой;
22. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ТЕТРАПАК – 1 100 l – 1 брой;
23. Контейнер за международен транспорт – ЛЕКАРСТВА – 800 l – 1 брой;
24. Контейнер за международен транспорт – РЕНТГЕНОВИ ОТПАДЪЦИ – 800 l – 1 брой;
25. Асиметричен контейнер с подвижна предна страна – ЕДРОГАБАРИТНИ ОТПАДЪЦИ – 10 m³ – 3 броя;
26. Асиметричен контейнер с подвижна предна страна – ДЪРВО – 10 m³ – 3 броя;

27. ЕКО контейнер с капацитет с пружинен механизъм – КОНСЕРВНИ КУТИИ – 2,5m³ – 1 брой.

Разположението на контейнерите и ЕКО Складовете дават възможност за свободен достъп на гражданите до всеки един контейнер, както и безпрепятственото им натоварване и извозване до местата за тяхното обезвреждане или до пунктове за рециклиране.

Гараж с автомивка и ремонтна работилница – тази сграда е ситуирана в южната част на стопанския двор. Сградата е едноетажна. Предвидена е една ремонтна клетка и работилница с площ 71,7 m². Една клетка ще се използва за измиване на автомобили. В сградата са предвидени помещения хлорна вар и склад за масла.

Административно битова сграда с КПП – проектирани са в една обща сграда. От помещението за КПП се осигурява поглед към двете бариери, които ограничават произволния достъп на камиони и автомобили към обекта. Административната сграда е двуетажна. На първия етаж са разположени битовите помещения за обслужващия персонал на ПСО и КПП. На втория етаж се намират административните кабинети и химическата лабораторията.

Входящ контрол - монтирана е *плъзгаща врата* с две крила, които се плъзгат при отварянето си само в едната посока, осигуряваща достъпа на МПС до обекта. Има *три бариери за достъп* – на вход и изход от площадката на Претоварната станция и на входа до площадката на Екопарка. Управляват се дистанционно от КПП. След влизането си в обекта сметовозните машини задължително минават през електронен автокантар, разположен до КПП-то.

Изходящ контрол – при излизането от ПСО всички автомобили преминават през дезинфекционния трап, където се дезинфекцират гумите им. Така се предотвратяват възможността от разнасяне на евентуални замърсявания извън границите на ПСО. Всички сметоизвозни машини на изхода, отново преминават през електронния кантар, където измерените данни се отчитат и записват.

Дизелова колонка и резервоар – 10 m³ е разположена на площадка пред долното ниво на претоварната станция, в северозападната му част, с достатъчно разстояние от двете най-близко разположени до нея сгради: Претоварната станция и гараж с автомивка и ремонтна работилница.

Площадки за следващ етап

Площадка за сортиране и балиране на рециклируеми отпадъци – разположена е в северната част на площадката, между Административната сграда и площадката пред горното ниво на Претоварната станция, с площ 715 m².

Площадка за съхранение на рециклируеми отпадъци – представлява открит склад за съхранение на балирани рециклируеми отпадъци. Разположена е в югозападния ъгъл на площадката, непосредствено до площадката за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци. Площадката е с площ 1 004, 50 m².

Площадката за компостиране е с площ от 1 500 m². Площадката се намира на юг от експлоатационния път. При настоящите условия за Община Карнобат инвестиционните и експлоатационните разходи по съоръжение за компостиране не са социално поносими за населението.

Машини и превозни средства на Претоварната станция:

- Сервизен лекотоварен автомобил със 7 пасажерски места – 1 бр.;
- Колесен челен товарач – 1 бр.;
- Мотокар с виличен повдигач – 1 бр.;
- Раздробител за едрогабаритни и строителни отпадъци – 1 бр.;
- Контейнери – от 0,05 m³ до 24 m³.

Техниката за транспорт на битови отпадъци до регионално депо:

- Камцион/влекач за автокомпозиция 2x24 m³ с прицеп за контейнер 24 m³ – 2 бр.;
- Ремарке за контейнер 24 m³ – 1 бр.;
- Транспортен контейнер 24 m³ – 1 бр.

Претоварната станция за битови отпадъци (ПСО) ще влезе в експлоатация август/септември 2015 г.

Докато не заработи регионалното депо в Братово, претоварната станция в землището на гр. Карнобат също не може да работи.

Когато ПСО влезе в експлоатация, община Карнобат ще предприеме необходимите действия за закриване на Общинско депо – Карнобат.

Контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и на други БО от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло

Разделното събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки от домакинствата, търговските и обществените обекти и промишлеността е вече практика в Община Карнобат. За извършване на дейности по разделно събиране на отпадъци от опаковки Община Карнобат има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки - „ЕКОПАК БЪЛГАРИЯ” АД.

Системата за разделно събиране на отпадъци ще бъде изградена със сини и жълти пластмасови контейнери тип „Ракла” и стъклопластмасови зелени контейнери, тип „Иглу” с общ обем на разположените контейнери в точка от 3 700 литра, както следва:

- Сини контейнери тип „Ракла” с обем 1 100 l;
- Жълти контейнери тип „Ракла” с обем 1 100 l;
- Зелени контейнери тип „Иглу” с обем 1 500 l.

Съгласно чл. 23 от *Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки*, на всеки 400 жители се осигурява една трицветна точка, като за посочените населени места се предвиждат 58 точки или общо 174 контейнера. Покритието на населението от една трицветна точка ще се променя с всяко изменение на условията за изграждане на системи за разделно събиране, съгласувани на национално ниво с МОСВ.

Разпределението на контейнерите по населени места е следното:

- Град Карнобат – 52 точки;
- село Екзарх Антимово – 3 точки;
- село Кликач – 3 точки.

Разполагането на контейнерите по адреси в община Карнобат, ще бъде осъществено през втората половина на месец юни 2015 г.

Местата за разполагане на съдовете за разделно събиране са определени съвместно от участниците в системата – Община Карнобат, „Евро Импекс Бургас“ ЕООД и „Екопак България“ АД, съобразявайки се с изискванията на чл. 25 от *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки*.

Пунктове за изкупуване на БО от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло

На територията на община Карнобат има три пункта за изкупуване на битови отпадъци и това са:

- „МЕТАЛ РЕСПЕКТ 1” ЕООД - Извършва дейности по събиране и транспортиране на метални отпадъци, мед, цинк, олово, алуминий, стомана и др., ИУЕЕО, батерии, акумулатори и др.;
- ЕТ „ВЛАДИМИР КАЛПАЧИЕВ”;
- „ФЕНИКС ГАРАНТ” ЕООД - Извършва дейности по третиране (събиране, съхранение, предварително третиране) и транспортиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаса и отпадъци от опаковки.

Община Карнобат няма регистър на пунктовете за изкупуване на БО и не е въвела технически и други изисквания към пунктовете, съгласно ЗУО.

Инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита

Община Карнобат няма обособена площадка за безвъзмездно предаване на разделно събиране отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други, съгласно чл. 19, ал. 3, т. 11 от *Закона за управление на отпадъците*.

Отпадъци от хуманитарната медицина се предават за обезвреждане на лицензирана фирма – ЕТ „Бяг – Борис Гроздев“ - Бургас.

Община Карнобат има сключени следните договори с:

- „ОМНИКАР – БГ” ЕООД за събиране и транспортиране на отработени масла с кодове (съгласно Приложение №1 на Наредбата за класификация на отпадъците) – 12 01 07*, 12 01 09*, 12 01 10*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 13*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 08*, 13 03 07*, 12 01 12*, 16 07 08*, 13 03 10*, 13 01 12*.;
- „АВТО - ПАКО” ООД за събиране и транспортиране на отработени моторни масла;
- „НУБА Рециклиране” АД за предаване на негодни за употреба батерии и акумулатори;
- „МЕТАЛ РЕСПЕКТ – 1” ЕООД – за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинства, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, ОЧЦМ и други опасни отпадъци.

След влизане в експлоатация на Претоварна станция за отпадъци – Карнобат и ситуирания в нея **ЕКОПАРК** (площадка с контейнери за приемане и сортиране на битови и едрогабаритни отпадъци), Община Карнобат си осигурява площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинства (съгласно чл. 19, ал. 3, т. 11 от *Закона за управление на*

отпадъците), в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други за населени места с население по-голямо от 10 000 жители.

Относно **събирането и безопасното съхраняване на залежали и негодни за употреба пестициди**, Общината е изпълнила проекти през 2004 г. и 2005 г. по Програма на МОСВ съвместно с фирма "Бал-Бок Инженеринг" АД. Събрани са всички съществуващи количества залежали пестициди на територията на община Карнобат в общо 27 контейнера (Б-Б куб), разположени на площадка в близост до настоящето депо и Претоварната станция. Това беше важен проблем, тъй като тези пестициди бяха безнадзорни, не се стопанисваха правилно и съществуваше опасност от натравяне на хора и животни.

- **Инфраструктура за отпадъци от строителството и разрушаване**

С приетия през 2012 г. *Закон за управление на отпадъците*, отпадна задължението на общините да осигуряват депа за строителни отпадъци. *ЗУО* и *Наредбата за управление на строителните отпадъци*, поставят изисквания към Възложителите на обществени поръчки за строителни дейности и за разрушаване на сгради, вкл. и когато общините са възложители на строителни и разрушителни дейности на сгради:

Строителната документация да съдържа план за управление на СО (ПУСО);

- Да контролират практическото изпълнение на ПУСО;
- Да контролират изпълнението на ПУСО при въвеждане в експлоатация на обектите;
- Да се изисква влагане на рециклирани строителни материали.

Транспортирането на строителните отпадъци се извършва от генераторите на отпадъците и се депонират срещу съответното заплащане. До момента на територията на община Карнобат няма изградено специализирано депо за строителни отпадъци. На Претоварна станция за отпадъци гр. Карнобат е обособена площадка за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци. Има поставена мобилна трошачка. *ПСО се очаква да влезе в експлоатация през август/септември 2015 г.*

Община Несебър

Анализите на инфраструктурата за разглежданите потоци отпадъци дават основание да се направят следните основни изводи и препоръки:

Община Несебър е партньор на Община Бургас за изграждането на регионална система за управление на отпадъците в региони Бургас, включваща: "Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе", с. Братово и две претоварни станции - в Несебър и Карнобат. Регионалното депо е изградено на територията на с. Полски извор, Община Камено с обща площ 27.9 хектара. Въведено е в експлоатация от 25.05.2015 година.

Претоварна станция за отпадъци - гр.Несебър, която е третия компонент от Регионалната система за управление на отпадъците в регион Бургас е предвидена за обслужване на Общини Несебър и Поморие. Станцията, разположена в местността "Чешме тарла", землището на с. Равда е с капацитет за 15 000 тона битови отпадъци/годишно, 1 000 - 2 500 тона на месец (по-високата

месечна стойност се отнася за трите ваканционни месеца, когато следва да се приемат отпадъци от туристи).

На площадката на ПСО-гр. Несебър е осигурена необходимата инфраструктура за:

- Предварително третиране - уплътняване на смесени битови отпадъци;
- Третирането на едрогабаритни отпадъци (ЕГО) и строителни отпадъци от ремонтна дейност на домакинствата;
- Разполага с контейнерна площ (екопарк), за приемане, сортиране и временно съхраняване в съдове или определени складови площадки в рамките на терена на изброените по долу групи отпадъци до предаването им за крайно обезвреждане:
 - Битови отпадъци от хартия, картон, метали, пластмаси и стъкло;
 - Опасни битови отпадъци;
 - Масово разпространени отпадъци;
 - Градински отпадъци.

В анализа на инфраструктурата за отпадъците са описани подробно по код и наименование, съгласно Наредба № 2/2014 г. всички отпадъци, разрешени за приемане на територията на ПСО-гр. Несебър.

Уплътнените отпадъци в контейнери с обем 24 куб.м. се транспортират по 2 бр. в транспортна композиция от контейнеровоз и ремарке от Претоварната станция до Регионалното депо Бургас. На илощадката на регионалното депо е осигурена следната необходимата инфраструктура за:

- Предварително третиране - сепариране на смесени битови отпадъци;
- Третирането на строителните отпадъци от ремонтна дейност на домакинствата;
- Инсталация за третиране на Едрогабаритни отпадъци (ЕГО) от домакинствата;
- Компостиране на зелени и градински отпадъци;
- Разполага със съвременно депо за обезвреждане на остатъчните битови отпадъци, които не подлежат на рециклиране и оползотворяване.

Всички дейности по управление на отпадъците на територията на ПСО - гр.Несебър ще се извършват от Общинско предприятие „Управление на отпадъците - Несебър“, със следния предмет на дейност:

- управление, експлоатация и поддържане на Претоварна станция за отпадъци Несебър;
- уплътняване и претоварване на битовите отпадъци на специализирани контейнери; транспортиране на контейнерите с отпадъци до регионалното депо;
- третиране на строителни отпадъци на територията на ПСО - гр.Несебър.

Общината е изградила ефективна система за организирано сметосъбиране, чрез разполагане на контейнери. Съдовете се подменят и допълват ежегодно, и се обслужват по график от специализирана техника. Организираното събиране и транспортиране на отпадъците се извършва от структурите на Общинско Управление „БКС“ - гр. Несебър. Основната дейност на управлението се състои в сметосъбиране, сметоизвозване и поддръжка на транспортните средства, озеленените площи, пътни настилки и тротоари и се извършва на основание издадено Решение № 02-РД-184-02 от 02.07.2015 г за изменение и допълнение на регистрацията по чл.35, ал.3 от ЗУО и Регистрационен документ № 02-РД-184-01 от 30.07.2014 г.

Общината е организирана разделното събиране на пет от големите потоци отпадъци на територията си чрез сътрудничество с организации за масово разпространени отпадъци, получили разрешение за съответната дейност от МОСВ, като е осигурила необходимата инфраструктура за събиране, транспортиране и последващо оползотворяване на отпадъци от опаковки, ИУМПС, ИУЕЕО, излезли от употреба гуми, батерии и акумулатори. От друга страна в изпълнение изискванията на ЗУО. Община Несебър с осигурила площадка на територията на ПСО-Несебър, на която гражданите могат да оставят разделно събраните опасни отпадъци от бита, от ремонтна дейност, едрогабаритни отпадъци, рециклируеми, зелени и други разделно събрани отпадъци.

В общината има няколко пункта за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал пластмаса и стъкло, но същите не се контролират от нея и липсва информацията относно количествата на събраните отпадъци от тях.

Необходимо е да бъде осигурена инфраструктура за разделно събиране на растителни и биоразградими отпадъци при източника на образуване в т.ч. домакинства, търговски и административни обекти и заведенията за обществено хранене - специализирани автомобили за събирането и извозването им, контейнери за събиране и съхранение и др.

Регионалната система за управление на отпадъците (PCYO) е осигурена с необходимата инфраструктура за компостиране на зелени и градински отпадъци. До 2019 г. се предвижда изграждане и въвеждане в експлоатация на инсталация за компостиране на територията на ПСО-Несебър. За тази цел е предвиден и потенциал за увеличаване капацитета на ПСО -Несебър. До момента в общината няма разработени и въведени в действие проекти за домашно/фамилно компостиране на растителни и биоразградими отпадъци.

Необходимо е да се предприемат действия на регионално ниво за осигуряване на инсталация за анаеробно разграждане на биоотпадъци от хранителен произход, с цел постигане на целите за оползотворяване на биоразградимите битови отпадъци.

Осигурена е необходимата инфраструктура за третиране и оползотворяване на отпадъците от строителство и разрушаване, генерирани на територията на общината. Предприети са и мерки за третиране на утайките от ГПСОВ, както и последващото им оползотворяване в земеделието, чрез обмен на информация с представители на „Стопанска академия" за популяризиране на употребата на утайки от пречистване на отпадъчни води сред по-големите земеделски производители.

Община Поморие

Изградената система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци отразява специфичните условия на община Поморие, изискванията на населението на нейната територия и условията в Договора за обслужване от фирмата оператор.

От общо 17 бр. населени места, с изключение на с. Козичино са с организирано сметосъбиране. Селските сметища са закрити.

Депото „Каменар" е със спряна експлоатация, считано от 16.03.2015г. съгласно Заповед № РД-25/27.02.2015г. на Директора на РИОСВ – Бургас. В периода април-септември 2015 г. битовите отпадъци генерирани на територията на община Поморие се депонират на депо „Братово". От октомври 2015г. битовите отпадъци са пренасочени към ПСО „Несебър" и Регионално депо

„Братово-Запад”. В системата за организирано сметоизвозване и сметосъбиране на битови отпадъци са включени всички населени места в община Поморие.

Община Поморие е подписала Договор от 28.09.2010 г. за разделно събиране на отпадъци с ЕКОБУЛПАК АД за петгодишен срок на действие.

Система за събиране и транспортиране на отпадъците

През 2011г. броя съдове за битови отпадъци е бил:

Таблица 10: Брой съдове

№ по ред	Населено място	Контейнери 1100 л (бр.) Тип Бобър	Кофи 240л (бр.)	Контейнери 4 куб.м. (бр.)	кошчета
1	Александрово	12	127	0	
2	Ахелой	89	1165	8	
3	Бата	14	392	0	
4	Белодол	25	0	0	
5	Габерово	0	0	29	
6	Горица	31	509	0	
7	Гълъбец	63	0	0	
8	Дъбник	0	0	39	
9	Каблешково	39	0	0	
10	Каменар	12	270	0	
11	Козичино	15	0	0	
12	Косовец	12	0	0	
13	Лъка	39	0	0	
14	Медово	39	0	0	
15	Поморие	452	6435	37	295
16	Порой	35	306	0	
17	Страцин	52	0	0	
	Общо	941	10215	121	265

Така разположените към момента съдове на територията на Община Поморие са собственост на досегашния изпълнител на дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване.

С оглед на това обстоятелство, изпълнителят по договора за обществена поръчка трябва да достави и разположи за своя сметка до 7 дни след подписване на договора за възлагане на обществена поръчка съответния брой и видове съдове за ТБО.

Периодичността на извозване на съдовете за отпадъци в гр. Поморие варира според необходимостта, като се извършва по изготвен и одобрен график.

Минимална честота на извозване:

Зимен период /от октомври до май/:

за гр. Поморие:

- съдове за ТБО с вместимост 1100 литра – един път седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 240 литра – един път седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 4 куб.м. – един път седмично;
- улични кошчета – ежедневно два пъти.

за останалите населени места:

- съдове за ТБО с вместимост 1100 литра – един път седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 240 литра – един път седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 110 литра - един път седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 4 куб.м. - .един път седмично.

Летен период /от юни до септември/:

за гр. Поморие, кв. Св.Георги, кв. Север, Каблешково, Ахелой:

- съдове за ТБО с вместимост 1100 литра – два пъти седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 1100 литра ЦГЧ, кв.Св.Георги и кв.Север – ежедневно;
- съдове за ТБО с вместимост 240 литра – два пъти седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 4 куб.м. – два пъти седмично;
- улични кошчета – ежедневно два пъти;
- съдове за ТБО с вместимост 110 литра – два пъти седмично.

за останалите населени места:

- съдове за ТБО с вместимост 1100 литра – един път седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 240 литра – един път седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 110 литра - един път седмично;
- съдове за ТБО с вместимост 4 куб.м. – един път седмично.

В момента на изготвяне на Програмата тече процедура по провеждане на обществена поръчка за избор на фирма за осъществяване дейността по сметосъбиране и сметоизвозване и поддържане на депото за ТБО Каменар.

След подписване Договора с новата фирма, се очаква актуализиране и приемане на нова схема за брой съдове за сметосъбиране и кратност на извозване.

Новата схема за брой съдове за сметосъбиране и кратност на извозване следва да бъде включена в настоящата Програма и да бъде част от нея.

- **Предварително третиране на отпадъците**

На този етап в Община Поморие не се извършва същинско предварително третиране на битовите отпадъци преди тяхното крайно обезвреждане (депонирание). Няма изградени претоварни станции, площадки за разделно събиране, сортиране, съхранение или опаковане на битови отпадъци.

На предвидената претоварна станция гр. Несебър, която ще обслужва община Поморие, се предвиждат и допълнителни съоръжения, включващи: инсталация за третиране на разделно събраните рециклируеми отпадъци (хартия, полимери и метал, стъкло), инсталация за компостиране (на биоразградими отпадъци от градовете – от паркови зони, междублокови пространства, дървета и храсти, разположени по уличната мрежа)

- **Оползотворяване и обезвреждане на отпадъците**

Генерираните на територията на Община Поморие отпадъци се третират на регионалното депо, като се извършва претоварване на ПС Несебър. Тя е разположена в местността “Чешме тарла” на границата на общините Несебър и Поморие върху терен, определен за временно депо и претоварна станция за неопасни отпадъци на общината. Отредения терен се намира на 5 км западно от гр. Несебър. Общата площ на определения терен е 53.8 ha и обхваща следните два имота от плана по земеразделянето: имоти № 021001, № 022001 от землището на с. Равда.

Предназначението на претоварната станция е да се намали обемът на транспортираните ТБО до регионалното депо, в резултат на което значително се снижават транспортните разходи и се увеличава производителното време на специализираните сметоизвозващи машини. С влизането си в експлоатация, претоварната станция, заема основно място във веригата на третиране на ТБО.

На предвидената претоварна станция се предвиждат и допълнителни съоръжения, включващи: инсталация за третиране на разделно събраните рециклируеми отпадъци (хартия, полимери и метал, стъкло), инсталация за компостиране (на биоразградими отпадъци от градовете – от паркови зони, междублокови пространства, дървета и храсти, разположени по уличната мрежа) и складова зона за насипните отпадъци в това временно съоръжение. Там отпадъците ще се уплътняват в контейнери 24 m³ и се транспортират до регионалното депо по 2 бр. в транспортна композиция от контейнеровоз и ремарке.

Сметосъбиращите автомобили в Община Поморие ще бъдат 3 бр. с капацитет 18 m³ и ще извършват общо 8 курса на ден при 5 дневна работна седмица и ще изминават средно по 130 km на курс.

Претоварната станция ще отговори на нуждите от рециклиране и компостиране и ще намали количеството на материалите за транспортиране до регионалното депо. Разстоянието до новото депо в Братово е около 55 km.

Община Руен

На този етап отпадъците генерирани на територията на община Руен не се подлагат на предварително третиране в съоръжение преди депонирането им. Събраните битови отпадъци от съдовете за събиране на смесени битови отпадъци директно се транспортират за обезвреждане на съществуващото общинско депо. В перспектива се очаква след влизането в експлоатация на регионалното съоръжение за обезвреждане на отпадъците в с. Братово, община Бургас,

предварителното третиране да се извършва в предвиденото съоръжение за механично-биологично третиране.

За извършване на услугите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци община Руен има сключен договор по ЗОП с фирма "АСА България" ЕООД – София. Отпадъците се събират смесено – няма изградена система за разделно събиране на отпадъци. Всички 39 населени места на територията на общината са обхванати в система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, състояща се (към 31.12.2014г.) от:

- контейнери тип "Бобър" 1100 л – 500 бр.;
- метални кофи тип „Мева“ 110 л – 300 бр.;
- сметосъбиращи автомобили – 3 бр.

Приетата честота за извозване на отпадъците за 2014 г. съгласно **Заповед на кмета на община Руен** е веднъж седмично за всички населени места на територията на общината.

Депонирането на битовите отпадъци се извършва на Регионалното депо за ТБО – Бургас.

- **Система за разделно събиране на отпадъци от опаковки**

До този момент на територията на Община Руен няма въведена организирана система за разделно събиране на отпадъците.

Въвеждането на разделно събиране на отпадъците е целесъобразно да се заложи след решаване въпроса за изграждането и въвеждането в експлоатация на РСУО – регион Бургас, което би довело до увеличаване на капацитета на депото с около 20%. Целесъобразно е и въвеждане на вътрешноведомствено разделно събиране на хартиените отпадъци (главно в училищата и държавните ведомства), като се реши въпросът с последващото им предаване за рециклиране.

Следва да се отбележи, че в общината не функционират пунктове за безвъзмездно предаване на специфични видове отпадъци от домакинствата.

- **Предварително третиране и обезвреждане на отпадъците**

Предварително третиране

На територията на община Руен няма площадка за временно съхранение на битови отпадъци, с цел предварително третиране и последващо рециклиране, оползотворяване или обезвреждане.

Съществуващата система за управление на отпадъците на територията на общината не разполага с технически съоръжения за осъществяване на изискването за предварително третиране на цитираната по-горе Наредба. В известна степен може да се приеме, че се осъществява предварително третиране на битови отпадъци в процеса на събирането им от специализираните автомобили при което в следствие на пресиращите механизми на автомобилите се намалява от 1 до 5 пъти /в зависимост от състава на събрания отпадък/ обема на отпадъка предназначен за обезвреждане, чрез депониране.

Предварителното третиране на битовите отпадъци, следва да бъде разглеждано едновременно с прилагането на изискванията за поэтапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране.

Временно съхранение

Проблемите със залежалите пестициди възникват в страната след 1990 г., в резултат на ликвидиране на бившите ТКЗС и АПК. На територията на общинското депо за битови отпадъци се съхраняват в 21 бр. Б-Б кубове стари пестициди с изтекъл срок на годност.

Проектът на МОСВ за “Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита” е одобрен за изпълнение по Българо-швейцарската програма за сътрудничество с изпълнителна агенция ПУДООС. Към настоящия момент е приключил първият етап на проекта - „Помощ за подготовка на окончателно проектно предложение”.

Дейностите по окончателния проект ще включват преупаковане, временно съхранение, износ с цел обезвреждане (окончателно унищожаване) и саниране на складове и терени, където се съхраняват пестициди. Срокът за изпълнение на цялостния проект е предвиден в рамките на 2012-2019 г.

- **Обезвреждане**

Депониране

След завършване на строителството и въвеждане в експлоатация на новата **Регионална система за управление на отпадъците на регион Бургас**, неопасните отпадъци, генерирани на територията на община Руен, се депонират на новото Регионално депо „Братово-Запад“.

Изградена е необходимата инфраструктура за екологосъобразното обезвреждане на цялото количество битови отпадъци, генерирани на територията на Регион Бургас, включващ общините Бургас, Средец, Камено, Несебър, Поморие, Айтос, Руен, Карнобат и Сунгурларе, с което са изпълнени изискванията на Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъци и националното законодателство, както и задачите, произтичащи от Националната програма за управление дейностите по отпадъците 2014 - 2020 г.

Община Средец

Анализите на инфраструктурата за разглежданите потоци отпадъци дават основание да се направят следните основни изводи и препоръки:

Община Средец е партньор на Община Бургас за изграждането на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас, включваща: “Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе”, с. Братово и две претоварни станции – в Несебър и Карнобат. Регионалното депо е изградено на територията на с. Полски извор, Община Камено с обща площ 27.9 хектара. Въведено е в експлоатация от 25.05.2015 година.

Няма изградени претоварни станции на територията на общината. Отпадъците се извозват до Регионалното депо Бургас, което е разположено на средно разстояние от около 20 км от общинския център и не се налага претоварване с цел спестяване на разходи.

На територията на Община Средец функционира добре организирана система за сметосъбиране, чрез разполагане на контейнери, която на практика покрива всички населени места. Съдовете се подменят и допълват ежегодно.

Община Средец е организираща разделното събиране на пет от общо шест групи масово разпространени отпадъци на територията си, чрез сътрудничество с организации по оползотворяване или с „други лица“, притежаващи разрешение по чл. 35 от ЗУО. Осигурена е необходимата инфраструктура за събиране, транспортиране и последващо рециклиране на НУБА, ИУЕЕО и ИУМПС. Осигурен е мобилен пункт (специализиран автомобил) за събиране на опасни битови отпадъци.

Община Средец разработва и осигурява прилагането на система за разделно събиране на излезлите от употреба гуми (ИУГ) от физически лица с битов произход чрез лицата, извършващи продажба или смяна на автомобилни гуми на крайни потребители на територията на общината. Съгласно Наредбата за управление на отпадъците в Община Средец, всички лица, които извършват продажба или смяна на автомобилни гуми са длъжни да приемат без заплащане от страна на крайните потребители излезли от употреба гуми (ИУГ).

Към 2014 год. в Община Средец не е въведена система за разделно събиране на битови отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метал, както и отпадъци от опаковки като причината, която се посочва от страна на организациите по оползотворяване е икономическа неизгодност. Въпреки предприетите мерки е необходимо същите да бъдат внедрени – чрез собствени средства, или сключване на договор с други лица притежаващи необходимите разрешителни за дейности с отпадъци.

Необходимо е да бъде осигурена инфраструктура за разделно събиране на растителни и биоразградими отпадъци при източника на образуване в т.ч. домакинства, търговски и административни обекти и заведенията за обществено хранене. – специализирани автомобили за събирането и извозването им, контейнери за събиране и съхранение и др.

Община Сунгурларе

На национално ниво НПУО 2014-2020г. отчита след направен подробен анализ, че:

- Общините са добре обезпечени със съдове за смесени битови отпадъци;
- Съществува голямо разнообразие по вид, обем и материали на използваните съдове за събиране на битови отпадъци;
- Закупуването на известен брой допълнителни съдове, за да се осигури пълно покритие на населението от малки населени места с организирано събиране на битови отпадъци, се налага в 58 общини;
- Текуща подмяна на остарелите и амортизирани съдове се планира във всички общини в страната;
- В известен брой общини се предвижда подмяна на голямо габаритните контейнери (главно с обем от 4 м³), поради оптимизиране на общинските системи за събиране и транспортиране на битови отпадъци;
- Общините не са обезпечени със съдове за разделното събиране на биоотпадъци. Приоритетно такива съдове трябва да осигурят общините, за които през 2013 г., 2014 г. и 2015 г. ще се въведат в експлоатация изгражданите в момента съоръжения за оползотворяване на биоотпадъци;

- Паркът на транспортни средства за транспортиране на битови отпадъци е остарял, като делът на новите специализирани сметосъбиращи автомобили, закупени през последните 2-10 години, е малък. Наложителна е бърза подмяна на амортизираните транспортни средства, които са в експлоатация над 20 години, представляващи около 31% от използваната техника;
- Налага се подмяна на контейнеровозите (около 10% от всички превозни средства) със специализирани машини, поради преминаване от 4 м³ контейнери към по-малки по обем съдове;
- В някои общини се налага закупуването на допълнителни специализирани машини, които да осъществяват транспортирането на дълги разстояния до регионалното депо;
- Претоварните станции, предстоящи за изграждане по ОПОС или чрез държавния бюджет, ще дадат възможност за намаляване на транспортните разходи за съответните обслужвани общини и ще направят услугата по управление на отпадъците по-поносима за населението на тези общини.

Приоритетно трябва да продължат усилията за изграждане на съоръжения за третиране на отпадъците към регионалните системи при спазване на следните приоритети:

- Приоритетно извършване на прединвестиционни проучвания на ниво РСУО за осигуряване на системи за оползотворяване на биоотпадъците чрез производство на компост и на RDF горива (възможно с комбинация на инсталации и съоръжения за домашно компостиране) в РСУО, в които няма предвидени такива, както и в РСУО, в които предвидените системи са недостатъчни за покриване на изискванията и достигане на целите за оползотворяване на биоотпадъците. Този приоритет е първостепенен, тъй като анализът на битовите отпадъци показва, че над 60% от състава на битовите отпадъци са биоразградими отпадъци, а само три РУСО са обезпечени със съоръжения за оползотворяване на такива отпадъци. Подкрепа на проекти на общини/РУСО на такива инвестиционни проекти по ОПОС 2014-2020 г., тъй като не съществува бизнес интерес към такива проекти;
- Извършване на прединвестиционни проучвания на ниво РСУО за осигуряване на системи и съоръжения за сепариране и сортиране на рециклируемите отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло и на битовите отпадъци, подходящи за изгаряне като се вземат предвид и създадените системи за разделно събиране на такива отпадъци при източниците на образуване. Подкрепа на бизнес проекти по ОП „Конкурентоспособност и иновации“ 2014-2020 г.;
- Мобилизация на общините и подкрепа от МОСВ за довършване в срок и въвеждане в експлоатация на инсталациите и съоръжения с финансиране по ОПОС 2007-2013 и по ПУДООС за оползотворяване на биоразградими отпадъци, за сепариращи и сортиращи инсталации и клетки/депа за отпадъци;
- Преустановяване след 2020 г. на финансирането от държавата на депа за битови отпадъци и регламентиране в ЗУО;

- Довършване на проектите за закриване и рекултивация на стари общински депа, финансирани от ОПОС 2007-2013 г., с финансиране от ПУДООС;
- Подготовка на проекти за закриване и рекултивация на останалите общински депа за битови отпадъци с прекратена експлоатация или чиято експлоатация предстои да се преустанови в следващите три години. Осигуряване на финансов ресурс от един или няколко от следните източници: ОПОС 2014-2020 г., ДБ, ПУДООС, както и от общините, вкл. чрез натрупаните отчисления по ЗУО за закриване и рекултивация на депата за битови отпадъци. Отдаване на приоритет на проектите, които включват оползотворяване на полезните компоненти в отпадъците преди извършване на рекултивационните дейности;
- Да продължи финансирането от ПУДООС на проекти на общините чрез отпускане на безлихвени заеми за съдове и техника за събиране и извозване на смесените битови отпадъци, както и на съдове за разделно събиране на биоотпадъци.

Инфраструктура за третиране на отпадъците от строителство и разрушаване

Анализите в Националния стратегически план за строителните отпадъци показват, че съществуващата инфраструктура за подготовка и за оползотворяване на строителните отпадъци е крайно недостатъчна. Ето защо в Плана е определен индикативен капацитет на площадките за третиране на отпадъците, които трябва да се изградят. Направено е разпределение за отделните области на количествата отпадъци от строителство и разрушаване, които се очаква да бъдат приети на площадки от всички стационарни източници на образуване на отпадъци – както от бита, така и от индустриални предприятия. В резултат на това са определени 28 региона, в които са налице достатъчно количества за разполагане на стационарна площадка за приемане на отпадъци от строителство и разрушаване.

На местно-общинско ниво анализът показва:

- Община Сунгурларе участва в РСУО-Бургас;
- Не е закрито е старото депо за отпадъци;
- Няма изготвен проект за рекултивация;
- Осигурени са достатъчно на брой съдове за сметосъбиране;
- Осигурено е разделно събиране на отпадъците.